
Prośba o komentarz dot. działalności grupy rekonstrukcyjnej

GRH Festung Breslau <kontakt.festung@gmail.com>
Do: Aleksandra Kuchta <aleksandra.kuchta@demagog.org.pl>

5 sierpnia 2025 17:04

Dzień dobry,

Zgodnie z ustaleniami przesyłam nasz komentarz do sprawy.

Na wstępie chcemy podziękować za zainteresowanie sprawą pomówienia naszego stowarzyszenia przez pana Gadowskiego.

Na początku pozwolę sobie skrótowo przedstawić profil naszej działalności. Stowarzyszenie od początku istnienia zrzeszało pasjonatów historii II WŚ, Dolnego Śląska jak i Wrocławia. Działa ono zgodnie z prawem Rzeczypospolitej Polskiej, czego dowodem jest fakt że jest ono zarejestrowane jako stowarzyszenie z osobowością prawną od 31.03.2010r w Sądzie Rejonowym dla Wrocławia Fabrycznej. Główne cele naszej działalności to szerzenie wiedzy i edukacja z zakresu historii II Wojny Światowej z szczególnym uwzględnieniem wydarzeń jakie miały miejsce na Dolnym Śląsku oraz we Wrocławiu w pierwszej połowie 1945r. Czynimy to poprzez:

- udział w rekonstrukcjach i piknikach historycznych,
- udział w prelekcjach naukowych,
- przeprowadzanie „żywych lekcji historii”,
- udział w produkcjach filmowych,
- współpraca przy publikacjach historycznych.

Stowarzyszenie jest apolityczne i nie ma na celu propagowania żadnego ustroju totalitarnego. Zdajemy sobie sprawę z faktu że dotykamy tematów trudnych i tragicznych. Dlatego zawsze staramy się przedstawić wydarzenia historyczne takie jakimi one były, pokazać ofiary oraz oprawców. Szerzej profil naszej działalności postaram się opisać odnosząc się do materiału pana Gadowskiego.

Przechodząc do zarzutów jakie zostały nam postawione w materiale pana Redaktora, nazwa naszego stowarzyszenia (Stowarzyszenie Kolekcjonersko-Historyczne „Grupa Rekonstrukcji Historycznej Festung Breslau”) odnosi się do nazwy historycznej miasta Wrocław, które w końcu II Wojny Światowej zostało ogłoszone twierdzą (Festung Breslau – Twierdza Wrocław). Miasto ówczesnie było położone w granicach III Rzeszy, bronione przez siły zbrojne III Rzeszy. Polski Wrocław był odbudowywany z ruin po zakończeniu wojny siłami i wysiłkiem narodu polskiego.

Odnosnie zarzutów do zapisów naszego statutu są one zupełnie niedorzeczne. Po pierwsze w trakcie rejestracji stowarzyszenia, sąd stwierdził zgodność całego statutu z polskim prawem. Punkt pierwszy odnosi się do faktu że stowarzyszenie jest organizacją apolityczną, która w żadnym wypadku nie ma na celu propagowania jakiegokolwiek ideologii totalitarnej. Z jakiejś przyczyny autor nagrania pominął kolejne punkty celów statutowych a mianowicie:

„2. POPULARYZOWANIE WIEDZY O II WOJNIE ŚWIATOWEJ,

3. POPULARYZOWANIE HISTORII WROCŁAWIA I ŚLĄSKA, W SZCZEGÓLNOŚCI OKRESU 1939 - 1945,

4. POPULARYZOWANIE IDEI ORAZ WIEDZY Z DZIEDZINY REKONSTRUKCJI HISTORYCZNEJ, KOLEKCJONERSTWA I STRZELECTWA

5. ODTWARZANIE UMUNDUROWANIA, WYPOSAŻENIA I EKWIPUNKU WOJSK BIORĄCYCH UDZIAŁ W II WOJNIE ŚWIATOWEJ, ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM WOJSK WALCZĄCYCH O FESTUNG BRESLAU,

6. KOLEKCJONOWANIE UMUNDUROWANIA, WYPOSAŻENIA, EKWIPUNKU I POJAZDÓW WOJSK BIORĄCYCH UDZIAŁ W II WOJNIE ŚWIATOWEJ ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM WOJSK WALCZĄCYCH O FESTUNG BRESLAU,

7. KOLEKCJONOWANIE UZBROJENIA, W SZCZEGÓLNOŚCI BRONI STRZELECKIEJ, NA ZASADACH OKREŚLONYCH W ODPOWIEDNICH PRZEPISACH, W SZCZEGÓLNOŚCI W USTAWIE Z DNIA 21 MAJA 1999 R. O BRONI I AMUNICJI ORAZ WYDANYCH NA JEJ PODSTAWIE PRZEPISACH WYKONAWCZYCH,

8. OPIEKA NAD RUCHOMYMI I NIERUCHOMYMI ZABYTKAMI MILITARNYMI W SZCZEGÓLNOŚCI ZWIĄZANYMI Z DOLNYM ŚLĄSKIEM,”

Można domniemywać że powyższe punkty statutu nie pasowały do stworzonej przez pana Redaktora narracji, więc wygodniej było je pominąć. Kolejny zarzut odnośnie opieki nad miejscami pochówku żołnierzy poległych w II Wojnie Światowej, jest celową nadinterpretacją. Członkowie stowarzyszenia biorą udział w obchodach rocznicowych poświęconych m.in. żołnierzom 1 i 2 Armii WP. Odnośnie ostatniego zarzutu odnoszącego się do naszych celów statutowych, tak mieliśmy w planach utworzenie muzeum Festung Breslau. Chcieliśmy pokazać wydarzenia które miały bardzo istotny wpływ na dzisiejszy wygląd miasta. Ale bynajmniej nie miało ono na celu gloryfikowania niemieckich obrońców, czy sowieckich zdobywców. Chcieliśmy pokazać gehennę miasta, ludności cywilnej oraz robotników przymusowych, którzy ginęli pod gruzami miasta. Jednak od 15 lat pomysł ten pozostaje jako jeden z celów statutowych stowarzyszenia.

Przechodząc do zarzutów odnoszących się do rekrutacji. Członkowie stowarzyszenia głównie odtwarzają jednostki które broniły miasta (Wehrmacht, Waffen-SS, Luftwaffe, Volkssturm), starały się je zdobyć (RKKA) oraz ludność cywilną. Wierne odtworzenie realiów epoki wiąże się z poświęceniem dużej ilości czasu na pracę badawczą – historyczną, jak i znacznych zasobów finansowych. Z racji tego stowarzyszenie jest podzielone na sekcje, w ramach których działają członkowie zajmujący się odtwórstwem konkretnych stron konfliktu. Tak, na stronie znajdują się grafiki informujące o naborze do sekcji odtwarzających jednostki niemieckie, ale znajdują się także grafiki informujące o naborze do sekcji odtwarzającej wojska sowieckie czy ludność cywilną. Tak jak wspomniałem wcześniej stowarzyszenie jest apolityczne i nie propaguje żadnej ideologii totalitarnej. Dlatego też proces rekrutacyjny ma na celu upewnić się że kandydat nie ma poglądów propagujących ustrój nazistowski czy komunistyczny, a także że posiada on odpowiednią wiedzę historyczną umożliwiającą działanie w grupie rekonstrukcyjnej.

Odnośnie zarzutów o propagowanie nazizmu. Zgodnie z Kodeksem Karnym art. 256 stanowi:

„§ 1. Kto publicznie propaguje nazistowski, komunistyczny, faszystowski lub inny totalitarny ustrój państwa lub nawołuje do nienawiści na tle różnic narodowościowych, etnicznych, rasowych, wyznaniowych albo ze względu na bezwyznaniowość, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

§ 1a. Tej samej karze podlega, kto publicznie propaguje ideologię nazistowską, komunistyczną,

faszystowską lub ideologię nawołującą do użycia przemocy w celu wpływania na życie polityczne lub społeczne.

§ 2. Karze określonej w § 1 podlega, kto w celu rozpowszechniania produkuje, utrwala lub sprowadza, nabywa, zbywa, oferuje, przechowuje, posiada, prezentuje, przewozi lub przesyła druk, nagranie lub inny przedmiot, zawierające treść określoną w § 1 lub 1a albo będące nośnikiem symboliki nazistowskiej, komunistycznej, faszystowskiej lub innej totalitarnej, użytej w sposób służący propagowaniu treści określonej w § 1 lub 1a.

§ 3. Nie popełnia przestępstwa sprawca czynu zabronionego określonego w § 2, jeżeli dopuścił się tego czynu w ramach działalności artystycznej, edukacyjnej, kolekcjonerskiej lub naukowej.

§ 4. W razie skazania za przestępstwo określone w § 2 sąd orzeka przepadek przedmiotów, o których mowa w § 2, chociażby nie stanowiły własności sprawcy.”

Owszem na mundurach, jakie posiadają członkowie stowarzyszenia, widnieją symbole totalitarne (czy to nazistowskie czy komunistyczne). Ale niestety te mundury tak wyglądały, taka jest prawda historyczna. Są one wykorzystywane do działalności edukacyjnej (bo to jest głównym celem rekonstrukcji historycznej), artystycznej (członkowie stowarzyszenia wielokrotnie brali udział w produkcjach filmowych), kolekcjonerskiej jak i naukowej (udział w konferencjach naukowych). Tym samym zgodnie z paragrafem 3 nasza działalność nie podlega pod propagowanie ustrojów totalitarnych. Potwierdzeniem tego stanu rzeczy jest fakt, że przez ponad 15 lat działalności stowarzyszenia z osobowością prawną, ani razu nie toczyło się postępowanie ani dochodzenie przeciw stowarzyszeniu z art. 256 KK.

Przechodząc do ostatniego zarzutu o finansowanie. Stowarzyszenie w większości jest utrzymywane z składek członkowskich jego członków, oraz na zasadach odpłatnej działalności statutowej. Nie otrzymujemy ani nie otrzymywaliśmy darowizn, subwencji, dotacji czy grantów z UM Wrocławia. Jeszcze bardziej niedorzeczny jest zarzut o finansowaniu przez służby specjalne obcego państwa. Stowarzyszenie nie zatrudnia żadnych pracowników, wszelka działalność członków stowarzyszenia oraz jego władz jest nieodpłatna.

Reasumując członkowie naszego stowarzyszenia są polskimi patriotami ale także pasjonatami historii, którzy poświęcając swój czas i pieniądze chcą przybliżyć społeczeństwu wydarzenia jakie miały miejsce u schyłku II Wojny Światowej. Nigdy nasza działalność nie miała na celu „germanizowania” Wrocławia ani propagowania jakiegokolwiek ustroju totalitarnego. Nigdy też członkowie stowarzyszenia nie negowali zbrodni jakich dopuścili się żołnierze III Rzeszy czy Armii Czerwonej, a swoimi działaniami niejednokrotnie przypominano o nich oraz o ich przebiegu. W trakcie naszej działalności mieliśmy zaszczyt współtworzyć obchody rocznicy wybuchu Powstania Warszawskiego, które to odbywały się na wrocławskim rynku. W ich trakcie byliśmy odpowiedzialni za część rekonstrukcyjną, gdzie odtwarzaliśmy polskie oddziały powstańcze. A insynuowanie nam działalności antypolskiej jest w naszym odczuciu wysoce krzywdzące i niesprawiedliwe.

Jeżeli uważa Pani że któreś kwestie nie zostały należycie wyjaśnione pozostajemy do dyspozycji. Ewentualnie w celu ułatwienia kontaktu zamieszczam także nr telefonu.

Z poważaniem

Bartosz Borzyński

Członek Zarządu

SKH "GRH Festung Breslau"

tel. +48 667 128 802

[Ukryto cytowany tekst]